

№55

ІНФОРМАЦІЙНА
ГАЗЕТА

28 липня 2021 року

НОВА ГРОМАДА

Сезон ягід у розпалі:
варимо смачні та корисні
джеми вдома

С. 4

«Крапля до краплі»: відома
донорська ініціатива продовжує
шлях до великої мети

С. 2

Фестиваль «Холодний Яр»
отримав 25 тисяч гривень та
продукцію від «Нової Громади»

С. 2

Люди з особливими потребами
тепер мають можливість
повноцінно працювати

С. 3

20 РОКІВ У КОМПАНІЇ: ПОЛІТ НОРМАЛЬНИЙ

Віктор Погорілий, керівник соціальних проектів БФ «Нова Громада»

Днями відсвяткував 20-річний ювілей своєї роботи у Групі Компаній «Нові Продукти». Це справді значна віха, велика частина мого життя, сповнена цікавими та щасливими подіями, досягненнями, успіхами та викликами. Така дата – чудовий привід згадати, що відбувалося у ці два

десятиліття. Весь цей час ми зростаємо разом із компанією. Тут мені вдалося розкрити свій потенціал, розвиватися професійно, самовдосконалюватися. Я неймовірно пишаюся тим, що й досі маю змогу об'єднувати зусилля з командою ГК «Нові Продукти» задля досягнення спільної мети – невпинного розвитку нашого підприємства та жашківської громади.

Український бізнес стикається з масою викликів, і треба бути постійно напоготові: приймати нестандартні, часом ризиковані рішення,

брати на себе відповідальність. Бо ти не просто сам по собі. Ти – лідер, за яким стоїть колектив, який тобі довіряє.

Я б ніколи не досяг професійних успіхів, якби не люди, котрі мене оточують, з якими я маю честь працювати. Я знаю, що на кожного з них можу покластися, доручити складну та відповідальну роботу, і вони не підведуть. І вони знають, що можуть розраховувати на мене. Ми стали справжньою родиною: міцною, дружною, надійною.

Тож дякую за роботу! Починаємо загляд на наступне 20-річчя!

ЮВІЛЕЙ

КОЛЕКТИВ ГК «НОВІ ПРОДУКТИ» ВІТАЄ ВІКТОРА ПОГОРІЛОГО З 20-РІЧЧЯМ РОБОТИ У КОМПАНІЇ

Від імені всієї компанії, всього колективу, всієї великої родини ГК «Нові Продукти» ми щиро вітаємо нашого шановного ювіляра з перемогою на великому бізнесовому полі з проміжним рахунком 2.0 на його користь! Чекаємо нових яскравих голів, виграшних кроків та великих стратегічних планів за будь-яких обставин! Завжди розраховуємо на мудре керівництво, висловлюємо вдячність та довіру. Високо цінуємо внесок, рівняємося на його приклад і зичимо зробити ще чимало добрих та корисних справ, які стануть безпрецедентними в історії українського бізнесу!

«Старий Друге». А директором з виробництва ГК «Нові Продукти» він став 2001 року.

За вмілого керування Віктора Григоровича компанія швидко вийшла у лідери ринку. Він доклав максимум зусиль, щоб «Нові Продукти» відповідали своїй назві і стали сучасною, динамічною, новаторською компанією. Починаючи від продукції, закінчуючи філософією та корпоративною політикою.

Директор крафтової броварні New Brew: зайняти нішу на ринку

Віктор Григорович не боїться мріяти та виходити за межі звичного. Він був одним із тих, хто задумував та реалізував новий напрямок на підприємстві – пивний. Попри пандемію коронавірусу, яка втрутилася у початок роботи заводу New Brew, всі плани з виходу на ринок було реалізовано вчасно, і нове жашківське пиво швидко завоювало своїх прихильників. Багато в чому це заслуга Віктора Погорілого, який проявив стійкий характер, взяв на себе відповідальність і очолив новий завод.

Керівник соціальних проектів БФ «Нова Громада»: ніхто не залишиться без допомоги

Одна з найважливіших іпостасей Віктора Григоровича – громадська та благодійна робота. І мешканці Жашківської ОТГ, і медичні та освітні заклади, і творчі колективи знають: якщо потрібна допомога – Віктор Григорович та Фонд «Нова Громада» підставлять плече. За свою благодійну діяльність Віктор Погорілий має численні нагороди – від місцевої влади, військових, медичних працівників тощо.

Так колектив ГК «Нові Продукти» привітав свого лідера – директора з виробництва Віктора Григоровича Погорілого. 20-річчя його роботи у компанії – значна подія не лише для ювіляра, але й для всього колективу.

Люди, котрі працюють на підприємстві, щиро поважають Віктора Григоровича. Знають його не лише як талановитого бізнесмена, візюнера, який за допомогою грамотних тактичних рішень вибудовує успішну стратегію. Але й як справедливого та вдумливого керівника, який завжди дослухається до думки людей.

Директор з виробництва: від «Старого Друга» – до лідерства на ринку

Віктор Погорілий – це справжній талісман ГК «Нові Продукти». Власне, він почав працювати ще коли і компанії не було – за часів створення відомої горілки

НОВИНИ ЖАШКІВЩИНИ

ВІДЛУННЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ

Чеська Республіка нагородила пам'ятною медаллю ветерана Другої світової війни, жителя села Скибин Петра Вояківського. Вручили відзнаку нашому землякові голова ветеранської організації Жашківської територіальної громади Катерина Ковтун,

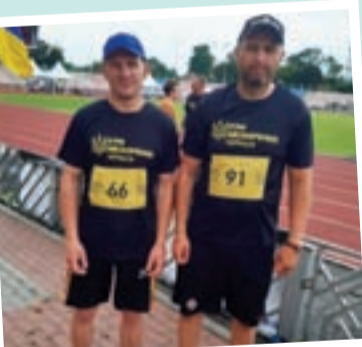
староста села Денис Курко та голова ГО «Спілка учасників АТО Жашківщини» Василь Якименко. Вони подякували Петрові Олександровичу від імені очільника громади Ігоря Цибровського за мужність, витримку і самопожертву.

ВІТАЄМО У КЛУБАХ БЕЗРОБІТНИХ

У службі зайнятості Жашківщини працюють так звані клуби безробітних. До занять запрошують учасників, починаючи із першого дня їхнього перебування на обліку у Державній службі зайнятості. Участь клієнтів служби зайнятості у засіданні клубів має на меті прискорення

працевлаштування, зняття психологічної напруги, пов'язаної із безробіттям, формування правильної поведінки на ринку праці, усвідомлення власної відповідальності за подальше професійне життя, сприяння самозайнятості та розкриттю власного потенціалу.

ВETERАНИ ЖАШКІВЩИНИ ПРИВЕЗЛИ НАГОРОДИ З «ІГОР НЕСКОРЕНИХ»

Жителі Жашківської територіальної громади – ветерани АТО/ООС Віталій Починок та Володимир Мейгеш взяли участь у Міжнародних онлайн-змаганнях «Ігри героїв» та Всеукраїнських змаганнях «Ігри нескорених» в Черкасах. Повернулися з нагородами.

Віталій Починок – жашківчанин, учасник АТО/ООС. Нині – керівник гуртка «Атлетична гімнастика» дитячо-юнацького клубу фізичної підготовки Жашківської міської ради.

Володимир Мейгеш – житель с. Литвинівка, учасник АТО/ООС. Постраждав від кулі снайпера. Після поранення, коми, трьох операцій, довготривалого лікування Володимир буквально починає життя наново. Наразі боєць проходить непросту реабілітацію та знаходить сили для активного фізичного розвитку.

ЗАДЛЯ ПОВНОЦІННОГО І ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ

На базі Черкаського державного технологічного університету організовано навчально-практичний семінар «Здорове харчування – здорова нація», учасниками якого стали і жашківчани: технолог відділу освіти А. Жмуд та кухар Жашківської СПШ №1 О. Кравець.

У межах заходу відбулося обговорення актуальних питань здійснення повноцінного безпечного харчування дітей у закладах освіти, роз'яснення щодо сучасних вимог його організації. Представники міста повернулися з семінару з відповідними сертифікатами.

ІНІЦІАТИВА

БЛАГОДІЙНИЙ ПРОЕКТ «КРАПЛЯ ДО КРАПЛІ»: ЖИТТЯ РЯТУЮТЬ НЕ ЛИШЕ СУПЕРГЕРОІ!

Один донор може врятувати життя трьох людей. У цивілізованому світі культура безоплатного добровільного донорства є дуже високою, а сама система крові працює на пацієнта. Україна лише робить перші кроки на цьому шляху. Величезний внесок у розвиток донорства роблять благодійні організації та відповідальний бізнес

нещодавно, до Дня донора 14 червня відзнаку "За розвиток донорства в Україні 2021" отримав Черкаський національний університет. Студенти та викладачі вишу своїм прикладом показують, як можна долучитися до шляхетної справи.

А ще на Черкащині живе Світлана Дубенець – найстарша в області донорка, яка здає кров упродовж сорока чотирьох років. Вона ставала донором більше тисячі разів, чим допомогла сотням людей.

«Крапля до краплі» врятувала 13,5 тисяч життів

У жовтні 2020 року стартував благодійний проект «Крапля до краплі», ініційований соціальним проектом ДонорUA та брендом артезіанської води «Природне Джерело» від ГК «Нові Продукти». Завдяки небайдужості учасників проекту станом на середину липня вже вдалося зібрати майже

1 млн 200 тис грн, організувати 4 500 донацій та врятувати понад 13 тисяч людських життів. І ці показники постійно зростають.

У межах проекту регулярно відбуваються лекції з авторитетними фахівцями у сфері охорони здоров'я. До популяризації донорства долучаються і митці: нещодавно вони представили свої роботи на III Міжнародному фестивалі-конкурсі «ДонорUA ART Project». У заході взяли участь художники, фотографи, ілюстратори та дизайнери з усіх куточків світу. Переможцем стала художниця Ірина Руснак. Вона отримала нагороду у розмірі 10 000 грн, а її анімація стала символом донорства.

Усі роботи були оформлені в онлайн-виставку, а найкращі з них розпочали подорож Україною. Виставка анімацій та малюнків з проекту була представлена у найбільшому львівському ТРЦ, а згодом – у Києві.

Також у червні відбулась церемонія «ДонорUA Awards». Організатори, відомі українці та партнери ДонорUA, зокрема й ГК «Нові Продукти», привітали всіх заслужених, почесних, найбільш активних донорів. «Ми надзвичайно вдячні всім, хто долучається до нашої

ініціативи, вірять у нас та у нашу спільну мрію зробити світ трішечки кращим! Бажаємо кожному, хто не залишається байдужим до потреб оточуючих, щоб ваша доброта та чуйність винагородилися здійсненням найзаповітніших бажань. Завдяки такій простій дії, як придбання питної води «Природне Джерело» для регулярного споживання, чиясь рідна людина побачить новий день. Тож ваша підтримка є неоціненною, вона надихає нас удосконалювати проект та організувати все нові активності заради здоров'я українців: як тих, хто потребує крові, так і тих, хто її жертвує. Наші спільні з вами успіхи лише доводять, що "разом ми – океан", і що вода справді має значення, особливо коли здатна рятувати життя», – подякувала учасникам ініціативи директорка з комунікацій Групи Компаній «Нові Продукти», виробника питної артезіанської води «Природне Джерело» Олена Селютіна.

Своєю чергою, Ірина Славінська-Ріцнер звернула увагу на те, що проект «Крапля до краплі» має глибшу філософію, адже кожен, хто хоче стати донором, повинен дбати про своє здоров'я.

«Найперша умова високої якості крові – це, власне, здоров'я донора! На жаль, в Україні поки що низька культура підтримки власного здоров'я, зокрема через це не всі можуть стати донорами крові. Проте всі охочі можуть долучитися до благодійної ініціативи «Крапля до краплі», за умовами якої, обираючи питну артезіанську воду «Природне Джерело», покупець не лише отримує користь для себе, а й стає частиною великих змін, рятуючи чийсь життя», – зазначила пані Ірина.

За даними ВООЗ, люди, які здають кров, живуть на 5 років довше у порівнянні з іншими. А вже в результаті цієї процедури кров людини оновлюється, що позитивно впливає на весь організм. Постійні донори рідше страждають від хронічних захворювань, ніж інші, бо систематичне здавання крові стимулює роботу внутрішніх органів, забезпечує прилив «свіжої» крові, тонізує організм. Щоправда, такий ефект можливий лише за умови регулярного донорства.

Отже, бути донором – це не лише почесно, але й здорово. Варто долучитися!

Культура донорства в нашій державі поступово розвивається. З прийняттям відповідного закону система крові наближається до європейських стандартів. Величезний внесок у популяризацію донорства роблять громадські активісти та соціальні проекти. Одна з таких благодійних ініціатив – «Крапля до краплі», організована брендом артезіанської води «Природне Джерело» спільно з соціальним проектом «ДонорUA».

Безоплатне донорство – європейська практика

Щорічно в Україні здають кров близько 500 тисяч людей, при цьому 70% робить це перший і єдиний раз та для своїх близьких. Статистика показує, що в Україні втричі менше донорської крові, ніж рекомендує Всесвітня організація охорони здоров'я. Така ситуація склалася через відсутність налагодженої системи крові та низьку культуру регулярного добровільного донорства.

На думку екс керівниці Трансфузіологічного відділу ДУ Центр громадського здоров'я МОЗ України

та засновниці проекту ДонорUA Ірини Славінської-Ріцнер, в Україні необхідно популяризувати культуру безоплатного донорства.

«У нас люди дуже чуйні, завжди відгукуються на біду, коли комусь терміново потрібна кров – після ДТП, під час пологів, при онкозахворюваннях тощо. Але погодьтеся: бувають ситуації, коли час йде на хвилини, і сформувати запас крові потрібно раніше. Необхідно мотивувати людей завчасно. Варто популяризувати безоплатне і добровільне донорство постійно. Більшість розвинених країн Європейського Союзу перейшли на 100% безоплатне добровільне донорство. В цілому, 62 країни світу застосовують принцип безоплатного добровільного донорства. Ми керуємося їхнім досвідом і хочемо впроваджувати його в Україні», – зазначила експертка.

Активні донори Черкащини

У Черкаській області чимало людей, які регулярно здають кров, поповнюючи запаси центрів крові. Наприклад,

ДОБРІ СПРАВИ

БФ «НОВА ГРОМАДА» ПІДТРИМАВ ФЕСТИВАЛЬ «ХОЛОДНИЙ ЯР»

Благодійний Фонд «Нова Громада» долучився до підтримки Фестивалю нескореної Нації «Холодний Яр» – організатори отримали напої та енергетики виробництва ГК «Нові Продукти» та 25 тисяч гривень. На фестиваль з'їхалися тисячі відвідувачів з усіх куточків України, відомі музичні гурти, а також – талановиті початківці. Окрім якісної патріотичної музики, яка лунала на заході, тут влаштували різноманітні спортивні локації, змагання зі стрільби, з міні-футболу, забіги на 11-кілометрову дистанцію тощо.

ДОПОМОГА ЗАКЛАДАМ ОСВІТИ

БФ «Нова Громада» завжди чуйний до потреб освітніх закладів нашої Жашківської ОТГ. На прохання батьків учнів школи №3 допоміг придбати будівельні матеріали для ремонту стелі закладу. А Скибинська волейбольна команда, якою традиційно опікується Фонд, отримала дві волейбольні сітки.

ПОДАРУНОК ДЛЯ АНСАМБЛЮ ГАРМОНІСТІВ

Жашківському ансамблю гармоністів – 30 років! Керівник соціальних проектів БФ «Нова Громада» Віктор Погорілий також привітав ювілярів. Він передав колективу ансамблю на чолі із заслуженим працівником культури Іваном Сухим сертифікат на 5 000 гривень.

ГОСТИНЦІ ДЛЯ АРМІЇ

Благодійний Фонд «Нова Громада» з самого початку війни на Донбасі регулярно допомагає українській армії, частуючи наших бійців продукцією ГК «Нові Продукти». У червні Фонд передав бійцям воду «Природне Джерело», енергетичні напої, мішки, каністри та пльвіку. Доставив подарунки голова Спілки ветеранів АТО Жашківщини Василь Якименко.

НОВІ СТАНДАРТИ**ПРАЦЮЙ ВІЛЬНО: ЛЮДИ З ОБМЕЖЕНИМИ
МОЖЛИВОСТЯМИ ОТРИМАЛИ ШАНС**

В Україні стартує пілотний проект з працевлаштування для людей, які мають інвалідність. Таких українців чимало, і більшість з них прагнуть працювати. Ще донедавна це було великою проблемою, але ситуація змінюється

В нашій державі 2,7 мільйона людей мають інвалідність, більшість - у працездатному віці. Працює лише кожен третій. Але тепер з'явився шанс на зміни: в Україні впроваджують проект, де застарілим стереотипам не залишилось місця.

Простір без бар'єрів

Новий проект «Працюй вільно!» - спільна ініціатива Міністерства соціальної політики, організації «Громадський рух Соціальна єдність» за підтримки Ради Європи. Він реально, а не формально націлений на допомогу людям з особливими потребами в реалізації одного з головних конституційних прав

в нашій державі - права на працю. Для цього створено національний соціальний портал «Вільно». Він покликаний стати комунікаційним майданчиком, на якому люди з інвалідністю зможуть знайти роботу за вподобанням, а роботодавці - кваліфікованих працівників.

Портал містить три розділи: навчання, працевлаштування, інтерактивну мапу доступності закладів та установ. Уся без винятку інформація, розміщена на порталі, за потреби дублюється жестовою мовою. На сайті також встановлено спеціальний віджет для людей з порушенням зору. Водночас в межах проекту діятимуть спеціальні програми адаптації навичок кандидата

до вимог роботодавця. Проїшовши короткий навчальний курс, людина отримає мінімальний обсяг знань, достатній для початку роботи на новому місці.

Це не благодійна акція чи своєрідний бонус роботодавцям, які взяли на роботу людину з особливими потребами. Це насамперед якісне навчання, підвищення кваліфікації чи перекваліфікації згідно з вимогами сучасного ринку. Це абсолютно новий підхід до створення ефективного контакту соціально відповідальних роботодавців та сумлінних працівників. Плюс повне і всебічне інформування осіб з інвалідністю не тільки про їхні права, але й обов'язки під час трудового процесу.

Стимули для роботодавців

У межах проекту Мінсоцполітики розробило нові стимули для достатньої мотивації роботодавців працевлаштувати людей з інвалідністю. Зупинимося на головних. Найперше - оплачувані контракти з роботодавцями на навчання та стажування людей з інвалідністю на робочому місці. Не менш важливим є і такий факт: компенсація роботодавцю протягом двох років з моменту працевлаштування зарплати, податків та соціальних внесків, сплачених за працюючу людину з інвалідністю, у розмірі 50-100% фактичних витрат у залежності від ступеню інвалідності працівника. Крім того, проект «Працюй вільно!» - це чудова можливість для роботодавців отримати повну інформацію про ринок вакансій, преференції, які діють у нашій державі щодо тих, хто надає робочі місця людям з інвалідністю. Отримавши доступ до нового порталу «Вільно», роботодавець зможе сформулювати та продемонструвати кейс соціально відповідального бізнесу, і в такий спосіб надихнути своїм прикладом інших.

Адже не секрет, що національне законодавство досі не надавало достатньої мотивації працевлаштувати людей з інвалідністю. Досвід успішних країн Європейського Союзу має переконати вітчизняний бізнес, що брати на роботу людей з інвалідністю - ключове завдання не лише держави, а кожного свідомого українця, дотичного до бізнесу.

НОВИНИ ОБЛАСТІ**У ЧЕРКАСАХ
З'ЯВИТЬСЯ
СПОРТИВНЕ
МІСТЕЧКО**

Виконавчий комітет міської ради погодив проект рішення, спрямованого на розвиток фізичної культури та спорту

У межах проекту планують створити спортивне містечко. Передбачено належні умови та сучасне обладнання для занять дітей кульовою стрільбою, греко-римською боротьбою, боксом, художньою гімнастикою, важкою атлетикою, фехтуванням.

Ще один об'єкт буде реалізований для ДЮСШ з веслування, спортсмени та тренери якої, нарешті, отримають веслувальну базу, обладнану відповідно до сучасних вимог. У департаменті освіти та гуманітарної політики сподіваються, що депутати ухвалить позитивне остаточне рішення.

**НА ЧЕРКАЩИНІ
РОЗВИВАЄТЬСЯ
КРЕАТИВНА
ЕКОНОМІКА**

Підписано меморандум про створення Центру розвитку креативної економіки у Черкаській області

Для створення Центру концерн «Укроборонпром» безкоштовно передав Черкаській ОДА низку приміщень підприємства «Фотоприлад». У відомстві наголошують, що «ці площі не використовуються понад 20 років, проте принесуть користь у новому статусі». На думку чиновників, у створеному Центрі талановиті українці зможуть розкривати власний потенціал і спрямовувати свої інноваційні ідеї на соціально-економічний розвиток Черкащини та всієї України.

**НОРВЕЗЬКІ
ІНВЕСТИЦІЇ
В «ЗЕЛЕНУ»
ЕНЕРГЕТИКУ**

В межах ініціативи норвезької компанії Scates електростанцію потужністю 55 мВт запустили у селі Вітове, що на Чигиринщині

Це вже другий подібний об'єкт, який відкрили на Черкащині завдяки інвестиціям з Норвегії. Минулого місяця запрацювала СЕС у Кам'янці, що правда, її потужність 32 мВт.

Два роки тому норвезька компанія Scates Solar публічно заявила про готовність інвестувати в сонячну енергетику України майже 300 мільйонів гривень. Черкаську область обрали не випадково. Тут неабиякий потенціал у гідро-, сонячній та вітрової енергетиці. До того ж, саме в цьому регіоні налагоджений тісний контакт інвесторів із місцевими громадами та органами влади.

НОВОВВЕДЕННЯ**БЕЗ ПАПЕРУ: ПЕРЕХОДИМО НА ЕЛЕКТРОННІ
ЛІКАРНЯНІ**

Процес отримання лікарняного для українців значно спростився. Запрацював сервіс, який полегшить життя пацієнтів, лікарів та роботодавців. Усі медичні установи повністю перейдуть на електронні лікарняні з 1 вересня 2021 року

Електронний лікарняний - це документ, який підтверджує тимчасову непрацездатність працівника. Він зареєстрований в зазначеному МОЗ порядку і має індивідуальний номер в спеціальному реєстрі. Такий лікарняний є підставою для нарахування страхових виплат.

Алгоритм у дії

У плані оформлення для пацієнта мало що зміниться - щоб відкрити лікарняний потрібно буде прийти на прийом до лікаря. Лікар або призначить лікування, або направить до профільного фахівця. Після особистого прийому сімейний лікар може відкрити електронний лікарняний. Для цього пацієнт має бути зареєстрований у Реєстрі пацієнтів, який є частиною електронної системи охорони здоров'я. В електронному лікарняному міститиметься така інформація: номер запису в реєстрі, посилання на запис про пацієнта у відповідному реєстрі системи охорони здоров'я та на лікаря,

який оформив медичний висновок.

За потреби до е-лікарняного внесуть відомості про те, що непрацездатність пов'язана з професійною діяльністю пацієнта. Після того, як лікарняний зареєстровано, пацієнтові можуть видати повідомлення про це у паперовій формі. У день відкриття лікарняного буде проінформований Пенсійний фонд, повідомлення також отримає роботодавець у своєму електронному кабінеті. Якщо пацієнт

одужає в установленний лікарем термін, то електронний лікарняний закривається автоматично. А от для його продовження доведеться знову звертатися до лікаря.

**Система електронна,
гроші - реальні**

Нараховувати компенсацію з тимчасової непрацездатності будуть упродовж десяти днів з моменту закриття електронного лікарняного. Розмір виплат залишиться колишнім: від 50% до 100% середнього доходу

застрахованої особи залежно від стажу, розмір допомоги по вагітності та пологах - 100% середнього доходу.

Електронний лікарняний друкується або залишається у цифровому вигляді у кадровій службі. Відомості передаються до комісії з соціального страхування підприємства. Призначення або відмову у призначенні матеріального забезпечення здійснює відповідний підрозділ бухгалтерії підприємства, який проводить розрахунок на підставі електронного лікарняного.

■ СЕЗОН

СЕРПЕНЬ: ГОТУЄМО САД ДО ОСЕНІ

Із настанням серпня роботи в садоводів і дачників вистачатиме, адже потрібно не тільки зібрати урожай, але й підготуватись до наступного сезону

Наприкінці літа припиняється ріст плодівих дерев, всі їхні сили перемикаються на визрівання плодів. Під гілками, що рясно плодоносять, встановіть підпори-рогатини. А щоб не травмувати кору, між опорою і гілкою бажано покласти товсту ганчірку або картон. Плоди, що падають, потрібно щодня збирати і, в залежності від їхнього стану, переробляти або видаляти з ділянки.

У посушливу погоду дерева поливають, а щоб вони добре перезимували, підживлюють фосфорно-калійними добривами. З'являється прикоренева поросль. Її вирізають вщент.

Приблизно через два тижні після збору врожаю з ранніх сортів яблуна і груш їх підживлюють, вносячи до пристовбурових кіл по 4-5 кг перегною. Саме в цей період у них починається активний ріст нових коренів. Стежте за пізньостиглими сортами яблуна, груш і слив. Якщо сильно розгулялася плодожерка, то рослини доведеться обробити спеціальними інсектицидами.

У серпні проводиться річна обрізка фруктових дерев, а також підживлення комплексними добривами. У вишень, слив, обліпихи й бузку в серпні прибирають всю кореневу поросль. Малинник на початку серпня теж приводять до ладу, вирізаючи слабкі та молоді пагони, що вже відплодоносили, якщо не зробили це одразу після плодоношення у липні. А ближче до кінця місяця прищипують верхівки однорічних пагонів, щоб припинити їхній ріст і прискорити визрівання. Корисним буде внесення перепрілої органіки у вигляді мульчі шаром у 5-7 см. Друга половина серпня – оптимальний час для розмноження суниці садової. Посаджені в ці терміни молоді розетки встигають відмінно вкоренитися і наступного року вже дадуть непоганий урожай.

■ ПОРАДИ

ВОДОЙМИ ТА ГРОЗА: ЯК ВБЕРЕГТИСЯ ВІД НЕПРИЄМНОСТЕЙ ПІД ЧАС ЛІТНІХ КАНІКУЛ

Літні канікули – найулюбленіша пора, яку завжди з нетерпінням чекають діти. Адже це найдовший період відпочинку, нових пригод, подорожей, знайомств. Проте для того, щоб останній літній місяць приніс радість і задоволення, варто заздалегідь потурбуватися про правила безпеки і провести з дітьми серйозну розмову

Літні місяці завжди є викликом для батьків – як організувати змістовний і безпечний відпочинок дітвори вдома. Ми зібрали поради й рекомендації, актуальні саме для літніх канікул.

Не знаєш броду – не лізть у воду!

Статистика вражає: щоденно на водоймах гине кілька людей, що за місяць дає статистику у кілька сотень. З них близько третини – діти. Рятувальники стверджують, що причиною лиха стало ігнорування правил поведінки на воді. Першою умовою безпечного відпочинку на воді є вміння плавати. Опанувати цей вид спорту та відпочинку варто абсолютно кожному. Людина, яка добре плаває, почуває себе на воді спокійно, упевнено, а у випадку необхідності може надати допомогу товаришу, який потрапив у біду. Та навіть той, хто добре плаває, повинен бути обережним, дисциплінованим і суворо дотримуватись правил поведінки на воді. Діти повинні купатися обов'язково під наглядом дорослих. Вчитися плавати потрібно під керівництвом інструктора або батьків. Не дозволяйте дітям купатися і пірнати у незнайомих місцях, поясніть, що це можна робити у спеціально відведених, перевірених водоймах. Нагадуйте дітям, що у жодному разі не можна запливати за обмежувальні знаки. Їх встановили не дарма.

Ще одна небезпека чатує на тих, хто любить купатися на надувних матрацах та іграшках. Несподіваний вітер або сильна течія може зіграти злий жарт. Поясніть дітям: якщо течія підхопила і понесла на імпровізованому «човнику», в жодному разі не треба панікувати. Слід пливати за течією, поступово і плавно повертаючи до берега.

Забороняти дітям довго купатися – марна справа. Однак треба знайти аргументи і переконати юного пловця, що більше 20 хвилин перебувати у воді – вкрай небезпечно. Можна заводити будильник на телефоні – після його сигналу дитина без вмовлянь виходить з води. Поясніть дітям, що переохолодження навіть у літній водоймі може обернутись небажаними

наслідками. Особливо небезпечні судоми кінцівок.

При купанні на людних пляжах є свої правила й заборони. Не дозволяйте дітям гратися на воді у такі ігри, які можуть завдати шкоди собі й оточуючим. Розкажіть, чому не варто без потреби подавати сигнали про допомогу. Поясніть, чим може закінчитися розвага пірнати під людей і хапати їх за ноги. Категорично забороняється підпливати близько до коловоротів, пароплавів і катерів. А стрибати головою вниз у місцях, глибина яких невідома – і поготів.

Грім серед ясного неба

Аномальна спека нинішнього літа чергується із грозами та зливами. Ураження блискавкою почастішали саме цього року. Як свідчить статистика,

від цього ніхто не застрахований. Розповідаємо, чого не слід робити, якщо вас зненацька заскочила гроза. Найперше – не можна ховатися від дощу під деревами. Особливо тими, що стоять окремо. Найбільш небезпечні дерева – дуб, тополя, ялина, сосна. Рідко блискавка б'є в березу і клен, майже ніколи – у чагарник. У жодному разі не треба стояти на відкритій місцевості, адже блискавка влучає в найвищу точку. Якщо гроза почалася під час вашого руху на велосипеді чи мотоциклі – зупиніться і перечекайте негоду якнайдалі від транспортних засобів.

Не слід лягати на землю, бо в такий спосіб ви підставите все тіло під удар блискавки. Краще присісти навпочіпки в суху яму чи траншею, обхопивши ноги руками.

Під час грози, навіть несилюної, не можна купатися. Уникайте поруч себе металевих предметів. Не торкайтеся дротяної огорожі. Забороняється тримати в руках довгі чи металеві предмети – вудки, палиці чи парасольки. Під час грози не варто бігати і метушитися, перебувати біля вогню або багаття. Якщо ви встигли дістатися додому до початку негоди, не стійте біля відчиненого вікна. Подбайте, щоб у кімнатах не було протягів. Також тримайтеся на відстані від електроприладів, труб, взагалі будь-яких металевих речей.

І ще одна важлива порада: жодних гаджетів. Ані телефонів, ані планшетів. Телефон краще взагалі вимкнути. А якщо вам треба підзарядити батарею, краще зачекати, поки припиниться гроза.

■ СМАЧНО ТА КОРИСНО

ЯГІДНІ ЛАСОЦІ НА ЗИМУ

Консервування повинно бути цікавим і творчим. Головна умова для цього – рецепти, що надихають. Ми підібрали для вас кілька незвичних, оригінальних і смачних

Малиновий джем без кісточок
На 1 кг малини – 700 г цукру.
Складіть ягоди в ємність із товстим дном. Всипте половину цукру. Суміш поставте на помірний вогонь і проваріть п'ять хвилин після закипання. Злегка охолодіть і блендером доведіть

малину до однорідної маси. Викладіть все на сито і перетріть, щоб джем був без кісточок і шкірок. Додайте другу половину цукру і варіть приблизно 40 хвилин.

Персиковий джем зі смородиною та апельсинами

На 3 кг стиглих персиків – 3 великих апельсини, 500 г смородини і 2 кг цукру. Персики нарізати скибками, скласти в каструлю й засипати половиною цукру. Додати нарізані дрібно апельсини (без цедри). Все перемішати. Викласти

зверху смородину й залишити до появи соку. Варити 30 хвилин, періодично помішуючи. Трохи охолодити, перетерти у блендері. Всипати цукор, який залишився, і варити ще годину.

Абрикосовий джем: швидкий і смачний експрес-рецепт

На 1 кг абрикосів без кісточок – 0,5 кг цукру та пів чайної ложки лимонної кислоти. Укладайте до каструлі шар за шаром абрикоси, посипаючи кожен цукром. Щойно з'явиться сік, ставте на вогонь. Постійно помішуйте. Варіть

10 хвилин після закипання. Так само скористайтесь блендером, протріть через сито, додайте лимонну кислоту і варіть ще 30 хвилин.